

Отже, значимість інноваційних перетворень у забезпеченні екологічної безпеки вимагає удосконалення правового регулювання відносин у сфері екологічного підприємництва, в тому числі визначення особливостей правового режиму екологічної продукції взагалі і її різновиду – екологічних інновацій. Спеціальній закон про екологічне підприємництво має визначати поняття, види, основні засади правового режиму екологічної продукції, в тому числі умови і порядок підтвердження її відповідності як підстави для надання державної підтримки суб'єктам, що здійснюють діяльність у сфері виробництва і просування на ринок екологічної продукції.

Костенко Ю. О.
*доцент кафедри теорії та історії
держави і права та адміністративного права
ДонНУ імені Василя Стуса, м. Вінниця, Україна*

ЩОДО ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ В СФЕРІ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ»

Аналіз світового досвіду свідчить, що практично в усіх розвинених країнах держава бере активну участь у формуванні та розвитку екологічного підприємництва, підтримці інноваційних її напрямів. Активний розвиток екологоорієнтованих видів діяльності (представлених в основному малим і середнім бізнесом), передбачає формування спеціальних заходів підтримки з боку держави на загальнодержавному та регіональному рівнях, що поєднують, як заохочувальні так і примусові інструменти. Одні країни, з розвиненою економікою, мають розгалужену та чітко усталену систему державної підтримки (Німеччина, Франція, США), в інших така система перебуває тільки в стадії становлення.

Цілеспрямована державна підтримка суб'єктів екологічного підприємництва має важливе значення й для економіки України. Слід звернути увагу на той факт, що формально така підтримка вже кілька років визначається на законодавчому рівні, як один із основних напрямів економічної реформи держави. Про це свідчить, зокрема, затвердження Основних засад державної екологічної політики України на період до 2020 року [1], якими передбачено досягнення таких стратегічних цілей, як: підвищення рівня суспільної екологічної свідомості; поліпшення екологічної ситуації та підвищення рівня екологічної безпеки; досягнення безпечного для здоров'я людини стану довкілля; інтеграція екологічної політики та вдосконалення системи інтегрованого екологічного управління; припинення втрат біологічного та ландшафтного різноманіття і формування екологічної мережі; забезпечення екологічно збалансованого природокористування; удосконалення регіональної екологічної політики та надання державної підтримки вітчизняним суб'єктам господарювання, які здійснюють модернізацію виробництва, спрямовану на зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище [1]. Розробка та затвердження цієї стратегії Європейською комісією свідчить про суттєві позитивні зміни в державі у напрямку «озеленення» економіки [2; 3].

Проте слід зазначити, що на сьогодні, навряд чи в Україні сформовано цілісну політику підтримки екологічного підприємництва і створено механізм щодо її реалізації. Окремі заходи державної підтримки суб'єктів господарювання в цій сфері мають суперечливий характер та не завжди забезпечені фінансовими ресурсами, що й зумовлює необхідність наукових досліджень в цьому напрямку.

В цілому, від державною підтримкою екологічного підприємництва слід розуміти сукупність пріоритетних рішень з боку держави, які визначають основні напрями та форми організаційного, фінансового, правового та інформаційно-консультаційного сприяння розвитку «зеленої економіки» з урахуванням інтересів держави та суб'єктів екологічного підприємництва.

Держава, з одного боку, фактично забезпечує регулювання цього сектору економіки, а, з іншого – створює стимули для використання матеріальних і фінансових ресурсів, які залучаються до сфери екологічного підприємництва на пільгових засадах.

Метою державної підтримки екологічного підприємництва є: створення умов для позитивних структурних змін в екологічній сфері України; сприяння формуванню та розвитку сталого екологічного підприємництва; підтримка вітчизняного екологічного виробництва та постачання екологічної продукції; формування умов для забезпечення зайнятості населення України, створення нових робочих місць.

Державна підтримка екологічного підприємництва має складатися із організаційної, фінансової та інформаційно-консультаційної складових, у тому числі підтримки у сфері інновацій, науки і промислового виробництва; підтримки у сфері підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації управлінських кадрів в сфері «зеленого» бізнесу. Саме держава має взяти на себе фінансування досліджень і розробок в галузі екологічних новацій, створити сприятливий політичний клімат для інвестицій приватного сектора в «зелені» технології і сформуванню динамічних галузей, що забезпечують «зелене» зростання. Завдяки дієвому механізму державної підтримки стратегії «зеленої економіки» створюватимуться для незаможних і вразливих верств населення зайнятість і можливість отримання доходу.

Література:

1. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року : Закон України від 21.12.2010 року № 2818-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 26. – Ст. 218.

2. Прушківська Е. В. Розвиток «зеленої економіки»: національний аспект БІЗНЕСІНФОРМ [Електронний ресурс] /Е. В. Прушківська, Ю. О. Шевченко. – 2013. – № 3. – Режим доступу: http://business-inform.net/pdf/2013/3_0/186_191.pdf.

3. EaP GREEN. [online] Available at: <http://www.unece.org/ru/env/sea/eapgreen_r.html>.